

Szövegértés

1. Többszörös választás. Fejezze be a mondatokat!

1. Az elbeszélő
 - a. egy régi baráttal szeretne találkozni.
 - b. Istennel szeretne találkozni.
 - c. a nagy szerelmével szeretne találkozni.

2. Az elbeszélő azt szeretné, ha a találkozás
 - a. egy egyszerű, mindennapi helyen történne.
 - b. egy őszi parkban történne.
 - c. Budapest belvárosában történne.

3. Az elbeszélő
 - a. még mindig imádkozik esténként.
 - b. már régóta nem imádkozik.
 - c. soha nem volt vallásos.

4. Az elbeszélő
 - a. sok mindent szeretne kérdezni Istentől.
 - b. semmit nem akar kérdezni Istentől.
 - c. egyetlen kérdést szeretne feltenni Istennek.

5. Az elbeszélő nem kérdezne semmit
 - a. a nagy világcatastrófákról.
 - b. az élet értelméről.
 - c. Isten hogylétéről.

6. Az elbeszélő szerint az sem nagy baj, ha
 - a. a beszélgetőpartnerek nem látják egymást.

- b. a beszélgetésben mások is részt vesznek.
- c. a beszélgetés során egy-két dologban nem értenek egyet.

7. Istennek, ha nem akar, nem kell

- a. kérdeznie.
- b. beszélnie.
- c. kedvesnek lennie.

8. Az elbeszélő nem érti, Isten hol vesztette el

- a. a hangját.
- b. a jókedvét.
- c. a humorérzékét.

9. A találkozás egészében véve

- a. csendes volna.
- b. örömteli volna.
- c. megrendítő volna.

10. A találkozás után mindketten

- a. folytatnák a maguk útját.
- b. hazamennének.
- c. jobban éreznék magukat.

2. Mi mindent szeretne az elbeszélő Istennel csinálni?

beszélgetni, leülni egy kávéházi asztal mellé, megtörni a csendet

.....

.....

.....

3. Kire igaz? Istenre, az elbeszélőre vagy mindkettőjükre?

fáradt - még megismer - mindenért megbocsát - még vár valamire - szótlan - nincs már humorérzéke - írnak róla a Bibliában - már régóta nem imádkozik - valamit szeretne kérdezni - végül megy tovább a maga útján

elbeszélő	Isten	mindkettő

Szókincs

4. Szinonimák. Hogy mondjuk másképp?

- Régóta készülök egy beszélgetésre.
 - Hosszú ideje
 - Már egy hete
 - Lázasan
- Esetleg a teraszra, úgy nyár végén vagy ősszel.
 - ide
 - talán
 - erre
- Rajtunk kívül talán már nem is akad vendég.
 - nem is jön
 - nem látható
 - nincs is más

4. Két meglehetősen fáradt járókelő, akik azért még mindig várnak valamire.
- a. nagyon
 - b. eléggé
 - c. gyakran
5. Ő azért nem haragszik túlságosan.
- a. mérges
 - b. örül
 - c. idegeskedik
6. Ha el akar valamit mondani, mondja el magától.
- a. minél gyorsabban
 - b. kérdések nélkül
 - c. amikor én nem vagyok ott
7. Az se olyan nagy baj.
- a. nehézség
 - b. probléma
 - c. szoba
8. A humora? Az hová tűnt?
- a. ment
 - b. lett
 - c. repült
9. Előbb teremtette meg Bálám szamarának a hangját, mint Bálám szamarát!
- a. adta oda
 - b. próbálta ki
 - c. készítette el
10. Ő is megy tovább a maga útján, és én is.
- a. a saját
 - b. az új
 - c. a régi

5. Szópárok. Mi tartozik össze?

1. kávéházi	a. veszekedés
2. csendes kis	b. tribünje
3. egy mozi	c. templom
4. egy elhagyott futballpálya	d. vendéglő
5. egy kültelki	e. pad
6. hátsó	f. előcsarnoka
7. fáradt	g. asztal
8. nagy	h. járókelő

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
g.							

6. Mit jelentenek az alábbi kifejezések?

Más kérdéssel nem zavarnám. / Ő még sokkal többet és érdekesebbet tudna mesélni. / Konfliktus készül. / Tesszük a dolgunkat, ahogy eddig. / Most talán beszélni kezdenénk.

1. De hát most talán megtörnénk a csendet (20. sor):

.....

2. Hiszen ha Ő rákezdene! (23. sor):

.....

3. Egy nagy veszekedés lóg a levegőben (28-29. sor):

.....

4. Egyébként békén hagynám (37-38. sor):

.....

5. Ő is megy tovább a maga útján, és én is (46-47. sor):

.....

7. Antonimák. Keresse meg a szövegben a szavak ellentétét!

1. felállunk (1-5. sor):
2. zajos (1-5. sor):
3. zsúfolt (5-10. sor):
4. elviselhetetlen (15-20. sor):
5. befejezném (20-25. sor):
6. kibékülünk (25-30. sor):
7. soha (30-35. sor):
8. később (30-35. sor):
9. hallgatni (45-47. sor):
10. üdvözöljük egymást (45-47. sor):

8. Kakukktojás. Milyen nem lehet...

1. ...egy kávéház?
csendes - hangulatos - füstös - ritka - olcsó
2. ...egy háború?
nagy - véres - békés - harmincéves - hosszú
3. ...egy dallam?
olvashatatlan - szomorú - fülbemászó - régi - kedves
4. ...a csend?
kínos - hosszú - néma - lármás - megnyugtató
5. ...egy út?
széles - járható - jeges - lázas - világ körüli

9. Mit csinál az, aki...

1. egy szót sem szól?

.....

2. néhány szót vált valakivel?

.....

3. megtöri a csendet?

.....

4. csendet kér?

.....

5. a levegőbe beszél?

.....

Nyelvtan

10. Jelenidő. Egészítse ki a mondatokat! Ügyeljen az igemódra!

1. Régóta egy beszélgetésre. (készülni - én)

2. Egyszer majd valahol. (leülni - mi)

3. Lehet, hogy az utcán. (összeakadni - mi)

4. Ő nem tőlem. (elfordulni)

5. azt a gyereket, aki oly buzgón imádkozott. (megismerni - ő)

6. Az ima ugyan váratlanul megszakadt, de Ő azért nem túlságosan.
(haragudni)

7. Lehet, hogy? (összekapni - mi)
8. Ha nem beszélni - azt is (akarni - ő;
megérteni - én)
9. Egy idő után (elbúcsúzni - mi)
10. Ő is tovább a maga útján, és én is. (menni)

11. Igekötéssel vagy anélkül? Jelölje meg a helyes alakot!

0. Régóta készülök / felkészülök egy beszélgetésre.

1. Egyszer majd ülünk / leülünk valahol.
2. Két meglehetősen fáradt járókelő, akik azért még mindig várnak / megvárnak valamire.
3. Ismeri / Megismeri azt a gyereket, aki oly buzgón imádkozott.
4. De hát most talán törnénk / megtörnénk a csendet.
5. Nem faggatnám / kifaggatnám háborúkról, járványokról, éhínségekről, árvizekről.
6. Csak ne akarjon nyugtatni / megnyugtatni, mert akkor...
7. Egy nagy veszekedés lóg a levegőben, ami egyszerre csak robban / kirobban.
8. A humora? Az hová tűnt / eltűnt?

12. Egészítse ki a mondatokat! Ügyeljen az ékezetekre!

-ban, -ban, -ben, -ből, -on, -n, -n, -re, -ról, -tól, -val

1. Régóta készülök egy beszélgetés.....
2. Lehet, hogy összeakadunk az utca.....
3. Két meglehetősen fáradt járókelő, akik azért még mindig várnak valami.....
4. A csönd..... mindig születhet valami.
5. Az biztos, hogy én kezdeném valami ostoba panasz.....
6. Nem faggatnám háborúk.....

7. Ha el akar valamit mondani, mondja el maga.....
8. Csak üldögéljen egy kávéházi asztal mellett, a vendéglő....., a terasz.....,
a mozi előcsarnoka....., a futballpálya tribünje....., a kültelki templom.....

13. Egészítse ki a feltételes módú alakokat!

1. De hát most talán a csendet. *(megtörni - mi)*
2. Az biztos, hogy én valami ostoba panasszal. *(kezdeni - én)*
3. Kérdezni semmit se *(kérdezni - én)*
4. Hiszen ha Ő! *(rákezdeni)*
5. Mondom, ezt *(megkérdezni - én)*
6. Egyébként békén *(hagyni - én)*

14. Egészítse ki a felszólító módú alakokat!

1. Kell, hogy még valahol egy ilyen asztal! *(lenni)*
2. Ha el akar valamit mondani, magától. *(elmondani)*
3. Csak ne megnyugtatni, mert akkor... *(akarni - ő)*
4. Csak egy kávéházi asztal mellett. *(üldögélni - ő)*

15. Egészítse ki a személyes névmásokat!

1. Ilyenkor már hűvösebb az idő, és kívül talán már nem is akad vendég. *(mi)*
2. Ő nem fordul el *(én)*
3. Az ima ugyan váratlanul megszakadt, de azért nem haragszik túlságosan. *(Ő)*
4. Az biztos, hogy kezdeném valami ostoba panasszal. *(én)*
5. is megy tovább a maga útján, és is. *(Ő; én)*

16. Hová illik a szó?

0. Kell, hogy legyen még valahol egy asztal! (ilyen)

Kell, hogy legyen még valahol ilyen asztal!

1. régóta készülök beszélgetésre (egy):

.....
2. ilyenkor már hűvösebb (az idő):

.....

3. két járókelő, akik azért még várnak valamire (mindig):

.....

4. a csöndből mindig valami (születhet):

.....

5. de most talán megtörnénk a csendet (hát):

.....

6. Csak akarjon megnyugtatni, mert akkor... (ne)

.....

Helyesírás

17. -sz, -ssz, -z vagy -zz? Egészítse ki a szavakat!

1. Régóta készülök egy be.....élgetésre.

2. Talán egy régi kávéházi a.....tal mellé.

3. Lehet, hogy ö.....eakadunk az utcán.

4. Ő azért nem harag.....ik túlságosan.

5. Az bi.....tos, hogy én ke.....deném valami ostoba pana.....al.
6. Kérde.....ni semmit se kérde.....nék.
7. Mindig csak a.....al tudtam igazán veszekedni, akit szerettem.
8. Előbb teremtette meg Bálámamarának a hangját, mint Bálámamarát!

18. -e vagy -é? Egészítse ki a szavakat!

1.gysz.....r majd l.....ülünk valahol.
2. Esetleg a teraszra, úgy nyár v.....g.....n vagy ősz.....l.
3. Rajtunk kívül talán már nem is akad v.....nd.....g.
4. K...t meglehetősen fáradt járókelő, akik az.....rt m.....g mindig várnak valamir.....
5. De hát most talán megtörn.....nk a cs.....nd.....t.

Mándy Iván stílusáról

Mándy Iván stílusára jellemző, hogy nagyon kevés díszítőelemet (jelzőt, metaforát, hasonlatot) használ. Mondatai rövidek, egyszerűek, olykor befejezetlenek. Ez a szöveg, mint Mándy más írásai is, többnyire a beszélt nyelv elemeiből építkeznek.

"Csak ne akarjon megnyugtatni, mert akkor..." (befejezetlen mondat)

"Lehet, hogy összekapunk?" (összekapunk - köznyelvi szó)

"Az se olyan nagy baj." (beszélt nyelvi fordulat)

"Micsoda humora volt!" (beszélt nyelvi fordulat)

"Mondom, ezt megkérdezném. Egyébként békén hagyom." (mondom - beszélt nyelvi fordulat)

Beszélgessünk!

1. Tudja-e, milyen felkezetek, vallási csoportok, szekták működnek Magyarországon?
Ha nem, nézzen utána, és számoljon be az órán!
2. Milyen szerepet játszik az Ön kultúrájában a vallás?
3. Ha Ön találkozhatna Istennel, mit kérdezne tőle?

Kulturális sarok

A budapesti kávéházakról

A budapesti kávéházak története a török időkre nyúlik vissza, ugyan ebben az időszakban (a 16-17. században) ezek még korántsem voltak olyan elegáns helyek, mint később.

A 19. század közepétől a kávéházak a budapesti szellemi élet centrumai lesznek. Legismertebb közülük talán a Pilvax, ahol 1848. március tizenötödikén a forradalmi ifjúság gyülekezett (a Váci utca közelében).

Az irodalmi és művészeti élet központja az 1800-as évek végétől - a többi európai nagyvároshoz hasonlóan - Budapesten is a kávéház. Akárcsak Bécsben, Párizsban vagy Berlinben, az írók, festők, újságírók a magyar fővárosban is több időt töltenek a kávéházi asztalok mellett, mint a családi körben. Ebben az időszakban mintegy ötszáz kávéház működik Budapesten.

Kávéházban születnek például Krúdy Gyula Szindbád-történetei, Kosztolányi novellái vagy József Attila versei. A korabeli írásokban gyakran felbukkannak a gáláns és diszkrét pincérek, akik mindent látnak, de tudnak hallgatni, és akkor sem küldik el a vendéget, ha az egy pohár víz mellett üldögél órákig.

A legendás New York kávéház a hatvanas években

Az egyik legismertebb kávéház a New York, amelynek kulcsát a legenda szerint Molnár Ferenc¹ a Dunába dobta, hogy többé ne lehessen bezárni. Itt találkoztak a magyar írók, köztük, Ady, Kosztolányi, Karinthy, Babits. A kávéház ma is áll az Erzsébet körúton.

Legendás kávéházak még a Hadik, amely a Bartók Béla út, Bercsényi utca sarkán állt, a Japán (ma az Írók Boltja van a helyén), amely főként a festők, szobrászok találkozóhelye volt.

A kávéházak fénykora ugyan az első világháborúval véget ért, a látogató ma is talál jónéhány kellemes helyet Budapesten, ahová betérhet egy kávéra.

¹ Molnár Ferenc (1878-1952): magyar író, színdarabíró

Megoldások

1. Többszörös választás. Fejezze be a mondatokat!

1. b. Az elbeszélő Istennel szeretne találkozni.
2. a. Az elbeszélő azt szeretné, ha a találkozás egy egyszerű, mindennapi helyen történne.
3. b. Az elbeszélő még mindig imádkozik esténként.
4. c. Az elbeszélő egyetlen kérdést szeretne feltenni Istennek.
5. a. Az elbeszélő nem kérdezne semmit a nagy világhatalmasokról.
6. c. Az elbeszélő szerint az sem nagy baj, ha a beszélgetés során egy-két dologban nem értenek egyet.
7. b. Istennek, ha nem akar, nem kell beszélnie.
8. c. Az elbeszélő nem érti, Isten hol vesztette el a humorát.
9. a. A találkozás egészében véve csendes volna.
10. a. A találkozás után mindketten folytatnák a maguk útját.

2. Mi mindent szeretne az elbeszélő Istennel csinálni?

beszélgetni, leülni egy kávéházi asztal mellé, megtörni a csendet, csendben lenni, hallgatni, egy kérdést feltenni, talán összekapni (összeveszni) vele, békén hagyni Istent, elbúcsúzni tőle

3. Kire igaz? Istenre, az elbeszélőre vagy mindkettőjükre?

elbeszélő	Isten	mindkettő
már régóta nem imádkozik valamit szeretne kérdezni még megismer	mindenért megbocsát nincs már humorérzéke írak róla a Bibliában	szótlan fáradt még vár valamire végül megy tovább a maga útján

4. Szinonimák. Hogy mondjuk másképp?

1. a. Régóta / Hosszú ideje készülök egy beszélgetésre.
2. b. Esetleg / Talán a teraszra, úgy nyár végén vagy ősszel.
3. c. Rajtunk kívül talán már nem is akad / nincs is más vendég.
4. b. Két meglehetősen / eléggé fáradt járókelő, akik azért még mindig várnak valamire.
5. a. Ő azért nem haragszik/mérges túlságosan.
6. b. Ha el akar valamit mondani, mondja el magától / kérdések nélkül.
7. b. Az se olyan nagy baj / probléma.
8. b. A humora? Az hová tűnt / lett?

9. c. Előbb teremtette meg / készítette el Bálám szamarának a hangját, mint Bálám szamarát!
10. a. Ő is megy tovább a maga / saját útján, és én is.

5. Szópárok. Mi tartozik össze?

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
g.	d.	f.	b.	d.	e.	h.	a.

6. Mit jelentenek az alábbi kifejezések?

- De hát most talán megtörnénk a csendet (20. sor): **Most talán beszélni kezdenénk.**
- Hiszen ha Ő rákezdene! (23. sor): **Ő még sokkal többet és érdekesebbet tudna mesélni.**
- Egy nagy veszekedés lóg a levegőben: **Konfliktus készül.**
- Egyébként békén hagynám (37-38. sor): **Más kérdéssel nem zavarnám.**
- Ő is megy tovább a maga útján, és én is (46-47. sor): **Tesszük a dolgunkat, ahogy eddig.**

7. Antonimák. Keresse meg a szövegben a szavak ellentétét!

- felállunk (1-5. sor): **leülünk**
- zajos (1-5. sor): **csöndes**
- zsúfolt (5-10. sor): **elhagyott**
- elviselhetetlen (15-20. sor): **elviselhető**
- befejezném (20-25. sor): **kezdeném**
- kibékülünk (25-30. sor): **összekapunk**
- soha (30-35. sor): **mindig**
- később (30-35. sor): **előbb**
- hallgatni (45-47. sor): **beszélni**
- üdvözljük egymást (45-47. sor): **elbúcsúzunk**

8. Kakukktojás. Milyen nem lehet...

- ...egy kávéház? **ritka**
- ...egy háború? **békés**
- ...egy dallam? **olvashatatlan**
- ...a csend? **lármas**
- ...egy út? **lázás**

9. Mit csinál az, aki...

- egy szót sem szól?
Hallgat.

2. néhány szót vált valakivel?

Gyors, felületes beszélgetést folytat.

3. megtöri a csendet?

Hosszú hallgatás után megszólal.

4. csendet kér?

Arra kéri a többieket, hogy maradjanak csendben / figyeljenek rá.

5. a levegőbe beszél?

Olyan dolgokról beszél, amelyekről fogalma sincs.

10. Jelenidő. Egészítse ki a mondatokat! Ügyeljen az igemódra!

1. Régóta **készülök** egy beszélgetésre.

2. Egyszer majd **leülünk** valahol.

3. Lehet, hogy **összeakadunk** az utcán.

4. Ő nem **fordul el** tőlem.

5. **Megismeri** azt a gyereket, aki oly buzgón imádkozott.

6. Az ima ugyan váratlanul megszakadt, de Ő azért nem **haragszik** túlságosan.

7. Lehet, hogy **összekapunk**?

8. Ha nem **akar** beszélni - azt is **megértem**.

9. Egy idő után **elbúcsúzunk**.

10. Ő is **megy** tovább a maga útján, és én is.

11. Igekötével vagy anélkül? Jelölje meg a helyes alakot!

1. Egyszer majd **leülünk** valahol.

2. Két meglehetősen fáradt járókelő, akik azért még mindig **várnak** valamire.

3. **Megismeri** azt a gyereket, aki oly buzgón imádkozott.

4. De hát most talán **megtörnénk** a csendet.

5. Nem **faggatnám** háborúkról, járványokról, éhínségekről, árvizekről.

6. Csak ne akarjon **megnyugtatni**, mert akkor...

7. Egy nagy veszekedés lóg a levegőben, ami egyszerre csak **kirobban**.

8. A humora? Az hová **tűnt**?

12. Egészítse ki a mondatokat! Ügyeljen az ékezetekre!

1. Régóta készülök egy beszélgetésre.

2. Lehet, hogy összeakadunk az utcán.

3. Két meglehetősen fáradt járókelő, akik azért még mindig várnak valamire.

4. A csönd**ből** mindig születhet valami.

5. Az biztos, hogy én kezdeném valami ostoba panasszal.

6. Nem faggatnám háborúkról.

7. Ha el akar valamit mondani, mondja el magától.

8. Csak üldögéljen egy kávéházi asztal mellett, a vendéglő**ben**, a terasz**on**, a mozi előcsarnok**ában**, a futballpálya tribünj**én**, a kültelki templom**ban**.

13. Egészítse ki a feltételes módú alakokat!

1. De hát most talán **meztörnénk** a csendet.
2. Az biztos, hogy én **kezdeném** valami ostoba panasszal.
3. Kérdezni semmit se **kérdeznék**.
4. Hiszen ha **Ő rákezdene!**
5. Mondom, ezt **megkérdezném**.
6. Egyébként békén **hagynám**.

14. Egészítse ki a felszólító módú alakokat!

1. Kell, hogy **legyen** még valahol egy ilyen asztal!
2. Ha el akar valamit mondani, **mondja el** magától.
3. Csak ne **akarjon** megnyugtatni, mert akkor...
4. Csak **üldögéljen** egy kávéházi asztal mellett.

15. Egészítse ki a személyes névmásokat!

1. Ilyenkor már hűvösebb az idő, és **rajtunk** kívül talán már nem is akad vendég.
2. **Ő** nem fordul el **tőlem**.
3. Az ima ugyan váratlanul megszakadt, de **Ő** azért nem haragszik túlságosan.
4. Az biztos, hogy **én** kezdeném valami ostoba panasszal.
5. **Ő** is megy tovább a maga útján, és **én** is.

16. Hová illik a szó?

1. Régóta készülök **egy** beszélgetésre.
2. Ilyenkor már hűvösebb **az idő**.
3. Két járókelő, akik azért még **mindig** várnak valamire.
4. A csöndből mindig **születhet** valami.
5. De **hát** most talán meztörnénk a csendet.
6. Csak **ne** akarjon megnyugtatni, mert akkor...

17. -sz, -ssz, -z vagy -zz? Egészítse ki a szavakat!

1. Régóta készülök egy **beszélgetés**re.
 2. Talán egy régi kávéházi **asztal** mellé.
 3. Lehet, hogy **összeakadunk** az utcán.
 4. **Ő** azért nem haragszik túlságosan.
-

5. Az **biztos**, hogy én **kezdeném** valami ostoba panasszal.
6. Kérde**zni** semmit se kérde**znék**.
7. Mindig csak **azzal** tudtam igazán veszekedni, akit szerettem.
8. Előbb teremtette meg Bálám **szamarának** a hangját, mint Bálám **szamarát!**

18. -e vagy -é? Egészítse ki a szavakat!

1. **Egyszer** majd **leülünk** valahol.
2. Esetleg a teraszra, úgy nyár **végén** vagy **ősszel**.
3. Rajtunk kívül talán már nem is akad **vendég**.
4. **Két** meglehetősen fáradt járókelő, akik **azért még** mindig várnak valamire.
5. De hát most talán megtö**rnénk** a cse**ndet**.